

De vaste commissie voor Financiën heeft op 10 september 2025 enkele vragen en opmerkingen aan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane voorgelegd over zijn op 26 juni 2025 toegezonden brief inzake de Hervorming douane-unie – Algemene raadsinzetonderhandelingen EP (Kamerstuk 22 112, nr. 4092).

De voorzitter van de commissie,
Nijhof-Leeuw

Adjunct-griffier van de commissie,
Lips

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie merken op kritisch tegenover de voorgenomen hervorming van het Douanewetboek te staan. Hoewel modernisering deels begrijpelijk is door e-commerce en geopolitieke spanningen, verzetten deze leden zich tegen voorstellen die vooral leiden tot méér Brusselse bevoegdheden ten koste van de belangen van Nederlandse burgers, ondernemers en een reeds zwaarbelaste douane.

De leden van de PVV-fractie vragen de Staatssecretaris of de voorgestelde amendementen uitvoerbaar zijn en onderbouwd worden door concrete impactanalyses die rekening houden met de Nederlandse bezwaren. Deze leden eisen dat de Nederlandse positie gewaarborgd blijft. Lidstaten moeten een doorslaggevende stem behouden binnen het voorgestelde agentschap. Kan het kabinet garanderen dat Nederland een veto of beslissende invloed behoudt en dat gedifferentieerd nationaal douanetoezicht mogelijk blijft?

De leden van de PVV-fractie merken voorts op dat het voorstel voor een Europese douane-datahub grote zorgen oproept over de nationale zeggenschap over gegevens. Wie bepaalt wie toegang krijgt tot bedrijfs- of persoonsgegevens? Kan de Staatssecretaris garanderen dat gevoelige Nederlandse informatie niet zonder instemming in een Brusselse databank verdwijnt en dat Nederland zelfstandig blijft in keuzes over data-inzichten en handhaving?

De leden van de PVV-fractie merken daarnaast op dat het belang van de Nederlandse expediteur onvoldoende geborgd lijkt. Hoe wordt voorkomen dat Nederlandse dienstverleners worden weggeconcentreerd door partijen uit landen met lagere standaarden of gunstigere wetgeving, bijvoorbeeld door doorvoerlanden die tarieven baseren op het uiteindelijke bestemmingsland?

Verder constateren deze leden dat een mechanisme voor prioritering van werk bij de douane ontbreekt, terwijl de werkdruk al extreem hoog is. Waarom ontbreekt dit en is het kabinet bereid om in EU-verband alsnog voor een dergelijke voorziening te pleiten?

Ook vragen de leden van de PVV-fractie wat de gevolgen zijn van de sturing op bulkzendingen voor de Nederlandse burger, zoals nieuwe heffingen of hogere handling fees. Het schrappen van de btw-vrijstelling op import is in de ogen van deze leden een verkapte belastingverhoging, waarbij per pakketje additionele kosten van 15–25 euro wordt verwacht. Acht de Staatssecretaris dit acceptabel voor de Nederlandse consument en kan de Staatssecretaris aangeven waarheen deze gelden vloeien?

Verder willen de leden van de PVV-fractie een duidelijke onderbouwing van de totale kosten, de verdeling daarvan en de benodigde personeelsinzet. Hoe worden deze kosten concreet gedekt en wat zijn de gevolgen voor de bestaande personele capaciteit bij de douane?

Tot slot vragen deze leden waarop de bewering is gebaseerd dat bulkzendingen niet tot hogere prijzen leiden. Is daarbij rekening gehouden met complexe B2B2C-structuren en de gevolgen voor prijsopbouw en uitvoerbaarheid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief over de raadsinzet voor de onderhandelingen over de hervorming van het Douanewetboek van de Europese Unie. Zij hebben hierover enkele vragen.

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie zijn benieuwd of de Staatssecretaris van mening is dat het aantal individueel geadresseerde zendingen dat via Nederland de Europese Unie binnenkomt zou moeten krimpen en zo ja, hoe het kabinet dit aantal wil verminderen.

Voorts vragen deze leden of de Staatssecretaris vindt dat het voor individuele consumenten mogelijk moet blijven om te blijven bestellen bij webwinkels uit bijvoorbeeld China, of dat het wat hem betreft beter zou zijn als consumenten individueel zo min mogelijk van buiten de Europese Unie importeren. De leden zijn benieuwd welke voor- en nadelen de Staatssecretaris ziet.

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie willen daarnaast graag weten hoeveel procent van de inkomende zendingen nu gecontroleerd wordt door de douane.

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief over de raadsinzet voor de onderhandelingen over de hervorming van het Douanewetboek van de Europese Unie. Deze leden onderschrijven het belang van modernisering van de douaneregels. Deze leden hebben nog enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie lezen ten aanzien van e-commerce en handling fee dat het voorstel van de Commissie voor de hervorming van het Douanewetboek tekortschiet in het beter beheersbaar maken van de e-commercestroom. Nederland heeft via het Non-paper E-commerce voorgesteld om maatregelen op te nemen die bulkimport stimuleren ten opzichte van individueel geadresseerde zendingen. Wat is het verwachte effect van bulkimport stimuleren? Welke maatregelen zijn nog meer nodig om de e-commercestroom beheersbaar te krijgen in Nederland?

De leden van de VVD-fractie lezen op het punt van toegang van het mkb tot faciliteiten en vertegenwoordiging dat de faciliteiten voor de zogenoemde Trust & Check Traders (T&CT) beter worden geborgd. Hoe borgt het kabinet dat de gegevensverplichting voor T&CT beperkt blijft tot strikt noodzakelijke gegevens met inachtneming van het Unierecht over gegevensbescherming? Kan het kabinet garanderen dat T&CT-verplichtingen niet leiden tot directe toegang tot interne bedrijfs-servers maar uitsluitend via een beveiligde interface verlopen? Hoe zet Nederland zich in om deze waarborgen expliciet vast te leggen zodat bedrijven de T&CT-status daadwerkelijk zullen omarmen?

De leden van de VVD-fractie lezen ook dat de AEO-C-status voor bewezen betrouwbare bedrijven behouden blijft. Hoe borgt het kabinet dat naast T&CT ook AEO-vertegenwoordiging behouden blijft (zoals opgenomen in de Raadsversie), zodat vooral mkb en kleinere importeurs toegang houden tot douanefaciliteiten?

De leden van de VVD-fractie lezen ten aanzien van logistieke processen dat het kabinet zich tijdens de besprekingen in de Raad sterk heeft gemaakt voor het waarborgen van een soepele voortgang van alle logistieke processen en dienstverlening in Nederland. Erkent het kabinet

dat ook de Raadsversie nog knelpunten oplevert omdat de hoedanigheid van importeur in de keten kan wisselen zonder dat partijen zich daarvan bewust zijn?

De leden van de VVD-fractie lezen ook dat er een aangepaste definitie van importeur in de voorstellen van de Europese Commissie staat. Hoe ziet het kabinet de verdeling van civielrechtelijke aansprakelijkheid wanneer meerdere partijen achtereenvolgens als importeur worden aangemerkt? Welke risico's ziet het kabinet voor de rechtspositie van marktpartijen en douane bij onduidelijke afbakening van verantwoordelijkheden? Hoe kan worden voorkomen dat civielrechtelijke overeenkomsten onvoldoende zekerheid geven over de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid richting douane? Welke mogelijkheden ziet het kabinet om via «kwijting in de keten» of andere instrumenten de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden duidelijker te maken?

De leden van de VVD-fractie lezen ten aanzien van het EU-Douaneagentschap dat het van belang is dat de taken van het agentschap duidelijk en specifiek in de wetgeving worden omschreven. Door wie en aan de hand van welke specificaties wordt het EU-douaneagentschap gecontroleerd?

De leden van de VVD-fractie lezen op het punt van de EU-Douanedatahub dat de vertrouwelijkheid van gegevens gewaarborgd zijn, en moet duidelijk zijn wie toegang heeft tot welke gegevens en voor welk doel. Is het kabinet bereid te pleiten voor onafhankelijk onderzoek naar de integriteit, kwaliteit en gegevensveiligheid van de EU-Douanedatahub, vergelijkbaar met de toetsing door het Adviescollege ICT-toetsing? Deze leden lezen ook dat in de algemene raadsinzet er ten opzichte van de voorstellen van de Europese Commissie diverse aanvullende waarborgen voor een goede omgang met gegeven zijn opgenomen. Hoe wordt geborgd dat in zowel de ontwerpfase als na ingebruikname onafhankelijke validatie plaatsvindt?

De leden van de VVD-fractie lezen ten aanzien van het minimumkader voor overtredingen en sancties dat het kabinet geen voorstander is van het door de Europese Commissie voorgestelde minimumkader voor douane-overtredingen en minimumboetes. Deelt het kabinet de visie dat sanctiebeleid, gezien de verschillen in samenwerking tussen Douane en bedrijfsleven, primair een nationale bevoegdheid moet blijven? Hoe gaat het kabinet zich daarvoor inzetten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Financiën over de raadsinzet voor de onderhandelingen over de hervorming van het Douanewetboek van de Europese Unie. Deze leden hebben enkele vragen ten aanzien van de voorgestelde handling fee voor kleine pakketten.

De leden van de BBB-fractie lezen dat de Staatssecretaris in zijn brief het volgende schreef: «Dagelijks komen er meer dan drie miljoen unieke goederen via Nederland de EU binnen. Voor de douane en andere toezichthouders is het onmogelijk deze grote aantallen effectief te controleren op bijvoorbeeld de juiste afdracht van invoerrechten en productveiligheid. Het voorstel van de Commissie voor de hervorming van het Douanewetboek van de Unie schiet te kort in het beter beheersbaar maken van de e-commercestroom. Nederland heeft middels het Non-paper E-commerce voorgesteld om maatregelen op te nemen die bulkimport stimuleren, ten opzichte van individueel geadresseerde

zendingen. Het kabinet is verheugd dat dit voorstel met brede steun een plek heeft gekregen in de algemene raad inzet.»

Kan de Staatssecretaris verduidelijken waar de opbrengsten voor bestemd zijn? Licht er al een concrete uitwerking van de bestemming van de middelen? Hoe voorkomt de Staatssecretaris dat de opbrengsten worden gebruikt voor niet- douanedoelinden? Is de Staatssecretaris van mening dat het hierbij om een EU-belasting gaat? Wat is de houding van het kabinet ten opzichte van nieuwe EU-belastingen?